

Vragen over brief GS over Preventief begrotingstoezicht bij 4 gemeenten:

PvZ (Bertie Steur)

- In de brief valt te lezen: "Wij zullen uw Staten dit voorjaar informeren over de uitkomsten van onze nadere analyse en de uitkomsten van de landelijke onderzoeken." Dit gaat kort gezegd over de tekorten in het sociaal domein.

Is er al zicht op wanneer dit zal zijn?

Reactie GS:

Het onderzoek voor de herijking van het gemeentefonds startte in maart 2019. Het onderzoek naar de herverdeling van het gemeentefonds wordt uitgevoerd door de onderzoeksbureaus Cebeon en AEF. AEF doet het sociaal domein, inclusief de clusters Inkomen en participatie en Samenkracht en burgerparticipatie. Cebeon doet de andere clusters van de algemene uitkering. Op 26 februari 2020 heeft de minister van BZK aan de Tweede Kamer gemeld dat vervolgonderzoek nodig is en dat hij invoering van de nieuwe verdeling uitstelt tot 1 januari 2022. De fondsbeheerders komen kort na het vervolgonderzoek met een voorstel voor aanpassing van de verdeling van het gemeentefonds. De VNG en de ROB geven hierbij advies. Na advisering van de VNG en de ROB volgt het bestuurlijke besluitvormingstraject.

Uiterlijk voor het einde van 2020 informeert het ministerie van BZK de Tweede Kamer over de voorstellen voor de nieuwe verdeling. Gemeenten worden uiterlijk in de decembercirculaire 2020 over de uitkomsten geïnformeerd.

Zodra wij beschikken over de uitkomsten van de onderzoeken zullen wij de gevolgen voor de Zeeuwse gemeenten analyseren en met u delen.

- Kunt u in het licht van de huidige Corona-crisis aangeven of het bij deze 4 gemeenten blijft of zijn er inmiddels signalen dat ook bij andere gemeenten de (meerjarenplan)begroting door wegvallende inkomsten niet meer structureel en reëel in evenwicht is ?

Reactie GS:

Inmiddels is, na het nemen van aanvullende maatregelendoor de gemeenteraden, de begroting van de gemeente Borsele en Schouwen-Duiveland door ons goedgekeurd, De begroting van de gemeente Vlissingen is gedeeltelijk goedgekeurd. In verband met een het lopende artikel 12-onderzoek op het vlak van het sociaal domein is vooralsnog aan dat gedeelte van de begroting goedkeuring onthouden. Omdat de gemeente Middelburg nog geen nadere onderbouwing van het Actieplan Sociaal Domein heeft overlegd en omdat wij wettelijk uiterlijk 15 mei een besluit moesten nemen hebben wij goedkeuring onthouden aan de begroting 2020.

De nog te ontvangen jaarrekeningen 2019 en de kadernota's of voorjaarsnota's 2021 zullen uitwijzen in hoeverre de Zeeuwse gemeenten in staat zullen zijn een sluitende begroting 2021 vast te stellen. De eind mei te verschijnen circulaire over de verdeling van het gemeentefonds zal hopelijk meer duidelijkheid verschaffen over de compensatie van de extra kosten als gevolg van de corona-crisis.

GL (Gerwi Temmink)

GroenLinks heeft op zich geen vraag direct betrekking hebbend op de brief van GS van 17 dec. 2019 over het financieel toezicht op 4 Zeeuwse gemeenten. Die was helder.

Wel een paar vragen n.a.v.

- De VZG constateert dat de Zeeuwse gemeenten gezamenlijk minimaal 45 miljoen euro tekortkomen (waarvoor ze 23 miljoen hebben kunnen compenseren a.g.v. taakstellingen) op jeugdzorg.
- Over nut en noodzaak jeugdzorg bestaat geen twijfel, ook niet dat die anders georganiseerd zou (moeten) zijn op het platteland dan in stedelijke gebieden.

GS zegt dit punt regelmatig aan te kaarten in Den Haag.

Wat is nu de stand van zaken?

Wordt hierin samen opgetrokken met andere "plattelandsgemeenten/-provincies"?

En krijgen gemeenten die onder toezicht staan, c.q. art.12 gemeente zijn wel (extra) middelen om deze belangrijke taken toch te kunnen uitvoeren?

Reactie GS:

Op initiatief van de lobbydriehoek Sociaal Domein en de portefeuillehouders heeft Significant APE de afgelopen maanden een vooronderzoek uitgevoerd naar de wijze waarop geografische, demografische en economische factoren doorwerken in de maatschappelijke opgaven waarvoor wij als Zeeuwse overheden zijn gesteld. Hierbij is tevens gekeken naar de benodigde middelen die de

gemeenten hiervoor beschikbaar hebben en de hiermee samenhangende tekorten. Verder het Significant APE ook een relatie gelegd met de lopende herijkingsonderzoeken (door AEF en Cebeon) en de maatstaven die zij voor een nieuw verdelingsmodel voorstellen. Dit vooronderzoek is door het IBP (Interbestuurlijk programma) een subsidie verstrekt voor de totale kosten van dit vooronderzoek. Het rapport wordt 19 mei aangeboden aan de portefeuillehouders sociaal domein en Financiën. Er moet nog een besluit worden genomen over een verdiepingsonderzoek en de wijze waarop het rapport gebruikt kan worden in het besluitvormingstraject rondom de herverdeling van het Gemeentefonds.

Er loopt ook een landelijk onderzoek naar de besteding van het jeugdhulpgeld en naar de toereikendheid van het macrobudget. Dit onderzoek moet eind 2020 zijn afgerond, zodat de uitkomsten tijdig voor de formatie van het volgende kabinet beschikbaar zijn. De uitkomsten van dit onderzoek zijn van belang voor de vraag of de tijdelijk beschikbare extra middelen (€ 1 miljard voor 2019 t/m 2021) in 2022 en verder structureel worden. Ook voor de periode 2021 t/m 2024 hebben wij met de Zeeuwse gemeenten gecommuniceerd dat zij de tijdelijk beschikbare extra middelen als structureel dekkingsmiddel mogen ramen.